

45

**ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW: ZIEM ODZYSKANYCH, ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ
ORAZ ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH**

z dnia 9 stycznia 1947 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Żeglugi i Handlu Zagranicznego w sprawie komisji osadnictwa rolnego na obszarze Ziemi Odzyskanych i byłego Wolnego Miasta Gdańska.

Na podstawie art. 28 ust. 3, 37 i 46 dekretu z dnia 6 września 1946 r. o ustroju rolnym i osadnictwie na obszarze Ziemi Odzyskanych i byłego Wolnego Miasta Gdańska (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 279) zarządza się, co następuje:

§ 1. Powołane w rozporządzeniu niniejszym artykuły bez bliższego określenia oznaczają artykuły dekretu z dnia 6 września 1946 r. o ustroju rolnym i osadnictwie na obszarze Ziemi Odzyskanych i byłego Wolnego Miasta Gdańska (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 279),

§ 2. 1. Powiatowa komisja osadnictwa rolnego składa się z przewodniczącego i 4 członków oraz zastępcy przewodniczącego i 4 zastępców członków.

2. Zastępcy biorą udział w obradach komisji z głosem doradczym, a w razie nieobecności osoby, którą zastępują — z głosem stanowczym.

3. Przewodniczącym komisji jest starosta, a zastępcą przewodniczącego urzędnik działu osiedleńczego starostwa wyznaczony przez starostę.

4. Członkami komisji są:

1) przedstawiciel powiatowej rady narodowej, wyznaczony przez tę radę na okres jednego roku kalendarzowego;

2) przedstawiciel zarządu powiatowego Związku Samopomocy Chłopskiej, powołany przez starostę na okres jednego roku kalendarzowego spośród kandydatów przedstawionych przez zarząd Związku;

3) urzędnik działu rolnictwa i reform rolnych starostwa, wyznaczony przez starostę;

4) urzędnik powiatowego oddziału Państwowego Urzędu Repatriacyjnego, powołany przez starostę na wniosek kierownika tego oddziału.

5. Członkowie komisji, wymienieni w ust. 4 pkt 1) i 2), mogą być odwołani przed upływem terminu rocznego z ważnych przyczyn z tym, że przedstawiciela rady narodowej odwołuje rada narodowa, a przedstawiciela Związku Samopomocy Chłopskiej — starosta po wysłuchaniu opinii zarządu Związku. Pozostających członków komisji odwołuje starosta.

6. Przepisy ust. 4 i 5 stosuje się przy powoływaniu i odwoływaniu zastępców członków komisji z tym, że zastępcę przewodniczącego komisji odwołuje starosta.

§ 3. 1. Wojewódzka komisja osadnictwa rolnego składa się z przewodniczącego i 4 członków oraz zastępcy przewodniczącego i 4 zastępców członków.

2. Przewodniczącym komisji jest wojewoda, a zastępcą przewodniczącego urzędnik działu osiedleńczego urzędu wojewódzkiego, wyznaczony przez wojewodę.

3. Członkami komisji są:

1) przedstawiciel wojewódzkiej rady narodowej, wyznaczony przez tę radę na okres jednego roku kalendarzowego;

2) przedstawiciel wojewódzkiego zarządu Związku Samopomocy Chłopskiej, powołany przez wojewodę na okres jednego roku kalendarzowego spośród kandydatów przedstawionych przez zarząd Związku;

3) urzędnik działu administracji rolnictwa i reform rolnych urzędu wojewódzkiego, wyznaczony przez wojewodę;

4) urzędnik wojewódzkiego oddziału Państwowego Urzędu Repatriacyjnego, wyznaczony przez wojewodę na wniosek dyrektora tego oddziału.

4. Przepisy § 2 ust. 2, 5 i 6 stosuje się odpowiednio do wojewódzkich komisji osadnictwa rolnego.

§ 4. W sprawach, dotyczących osad rybaków morskich, bierze ponadto udział w obradach wojewódzkiej i powiatowej komisji osadnictwa rolnego z głosem stanowczym przedstawiciel właściwego terytorialnie morskiego urzędu rybackiego, wyznaczony przez kierownika tego urzędu, a w sprawach wskazanych w § 6 ust. 2 pkt 1) nadto przedstawiciel władzy skarbowej, wyznaczony przez dyrektora właściwej terytorialnie izby skarbowej.

§ 5. 1. Komisja orzeka w składzie nie mniejszym niż 3-osobowy, przy czym do prawomocności orzeczeń niezbędna jest obecność przewodniczącego oraz urzędnika działu administracji rolnictwa i reform rolnych, a w sprawach dotyczących osadnictwa rybaków morskich — ponadto przedstawiciela morskiego urzędu rybackiego.

2. Orzeczenie zapada zwykłą większością głosów. W przypadku równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 6. 1. Powiatowe komisje osadnictwa rolnego orzekają w I instancji w sprawach:

1) nadania gospodarstwa (działki), nie łącznie budynków i inwentarza (art. 36 ust. 1 pkt 1);

2) cofnięcia aktu nadania (art. 36 ust. 1 pkt 2).

2. Nadto do właściwości powiatowych komisji osadnictwa rolnego należy:

1) orzekanie w I instancji w sprawach zwrotu wartości nakładów koniecznych i użytecznych, które posiadacz dokonał w czasie korzystania z gospodarstwa (działki) (art. 28 ust. 2);

2) zgłaszanie wniosków, o których mowa w art. 40 ust. 1.

§ 7. Do właściwości wojewódzkiej komisji osadnictwa rolnego należy orzekanie w sprawach odwołań od decyzji, wydanych przez powiatowe komisje osadnictwa rolnego.

§ 8. Powiatowa komisja osadnictwa rolnego nadaje łącznie z gospodarstwem inwentarz żywy i martwy, stanowiący własność Skarbu Państwa, a przeznaczony przez władze administracji ogólnej na cele osadnictwa.

§ 9. 1. Przydziału inwentarza żywego, wymienionego w § 8, komisja dokonuje w ten sposób, aby na jedno gospodarstwo przypadło nie więcej niż 2 krowy i nie więcej niż jedna siła pociągowa (jeden koń lub jeden wół).

2. Dotychczasowy posiadacz ma prawo do uzyskania w drodze nadania znajdującego się w jego władaniu inwentarza żywego w granicach, określonych w ustępie poprzedzającym.

§ 10. 1. Jeżeli w niektórych miejscowościach na obszarze powiatu ilość inwentarza martwego jest niedostateczna, a w innych nadmierna, komisja może przydzielić osadnikowi tylko część inwentarza martwego znajdującego się w gospodarstwie, przekazując resztę innym osadnikom. Motory i inne urządzenia, zainstalowane na stałe, pozostają w gospodarstwie.

2. Osadnikom, otrzymującym gospodarstwa tworzone w drodze parcelacji nieruchomości ziemskich, można nadać inwentarz martwy tylko w ilości niezbędnej do prowadzenia gospodarstwa.

3. W przypadku, gdy na obszarze powiatu brak jest dostatecznej ilości maszyn rolniczych, komisja może przydzielać maszyny na zasadach współwłasności kilku osadnikom za ich zgodą.

§ 11. 1. Przydziałowi nie podlegają maszyny rolnicze, które nie mogą być racjonalnie wykorzystane w jednym gospodarstwie jak: traktory, lokomobile oraz pługi i młockarnie parowe.

2. Maszyny rolnicze, wymienione w ust. 1, przekazuje się instytucjom wskazanym w zarządzeniu Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych na warunkach ustalonych w tym zarządzeniu.

§ 12. 1. W przypadkach, wskazanych w §§ 9 i 10 ust. 1, osadnik ma prawo wyboru inwentarza żywego i martwego, który pragnie zatrzymać.

2. Prawo wyboru nie dotyczy krów uznanych za zarodowe przez instruktora hodowlanego, a w braku tegoż przez agronoma powiatowego lub gminnego.

§ 13. Do trybu postępowania przed powiatowymi i wojewódzkimi komisjami osadnictwa rolnego stosuje się odpowiednio przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 341) z późniejszymi zmianami (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 100, poz. 976 i z 1938 r. Nr 3, poz. 16), o ile dekret z dnia 6 września 1946 r. o ustroju rolnym i osadnictwie na obszarze Ziemi Odzyskanych i byłego Wolnego Miasta Gdańska lub rozporządzenie niniejsze nie stanowią inaczej.

§ 14. Powiatowa władza administracji ogólnej podaje do wiadomości publicznej w drodze obwieszczenia termin i miejsce rozpoczęcia działalności powiatowej komisji osadnictwa rolnego.

§ 15. 1. Wszczęcie postępowania o nadanie gospodarstwa (działki) w myśl art. 36 ust. 1 pkt 1 i o zwrot wartości nakładów (art. 28 ust. 2) następuje na wniosek strony, postępowanie zaś o cofnięcie aktu nadania — z urzędu.

2. Wniosek, o którym mowa w ustępie poprzedzającym, strona powinna złożyć na piśmie.

3. Osoby ubiegające się o nabycie gospodarstw rolnych (działek) powinny załączyć do wniosku dokumenty, przewidziane w zarządzeniu wydanym przez Ministra Ziemi Odzyskanych i Ministra Administracji Publicznej.

§ 16. Jeżeli postępowanie o nadanie gospodarstwa (działki) zostało wszczęte na wniosek strony, nie będącej posiadaczem tego gospodarstwa (działki), o wszczęciu postępowania zawiadomić należy dotychczasowego posiadacza gruntu.

§ 17. Orzeczenie powiatowej komisji osadnictwa rolnego wywiesza się na przeciąg dni 14 w urzędzie gminnym, po upływie zaś tego czasokresu orzeczenie uważa się za doręczone stronom i osobom zainteresowanym. Czasokresem biegnie od daty wywieszenia.

§ 18. 1. Akt nadania gospodarstwa (działki) (art. 25 ust. 1) powinien zawierać:

- 1) powołanie się na podstawę prawną;
- 2) imię i nazwisko nabywcy;
- 3) obszar ziemi w ha, a jeżeli gospodarstwo (działka) nie zostało fizycznie wydzielone, rozmiar gospodarstwa w gruntach przeciętnej jakości danej nieruchomości;
- 4) nazwę nieruchomości oraz jej położenie (gmina, powiat);
- 5) wyczerpanie przydzielonych nabywcy budynków i inwentarza;
- 6) rygory, przewidziane w art. 28, 38 i 39;
- 7) numer, datę, miejsce wystawienia i pieczęć urzędową;
- 8) pouczenie o środkach odwoławczych.

2. Akt nadania powinien być podpisany przez przewodniczącego i co najmniej przez jednego z członków komisji.

§ 19. W sprawach o nadanie gospodarstwa (działki) w myśl art. 36 pkt 1 strona jest zwolniona od kosztów postępowania administracyjnego.

§ 20. Wniosek o zwrot nakładów (art. 28 ust. 2) powinien być wniesiony w terminie 3-miesięcznym od chwili uprawomocnienia się orzeczenia o cofnięciu aktu nadania.

§ 21. Powiatowe władze administracji ogólnej jako władze ziemskie orzekają w I instancji w sprawach:

- 1) ustalania ceny nabycia i określenia granic nadanego gospodarstwa (działki) w myśl art. 30 ust. 2;
- 2) przenoszenia prawa własności nadanego gospodarstwa (działki) na nabywcę (art. 31 ust. 1).

§ 22. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Ziemi Odzyskanych:

Władysław Gomułka

Minister Administracji Publicznej:

Władysław Kiernik

w/z Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Bolesław Podedworny

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

Minister Żeglugi i Handlu Zagranicznego:

Stefan Jędrzychowski